

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Son 10 Jild 4
2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 10 (4) - 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

Саидов Сарвар Атабулло ўғли – катта илмий ходим, Имом Термизий халқаро илмий-тадқиқот маркази, илмий тадқиқотлар бўлими.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Хожаев Азизхон Саидалохонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Муҳаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолiddиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Аҳмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Эргашев Икром Абдурасулович – юридик фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳақимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Каюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пулатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабобевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Jale Özlem, Murodaliev Rakhmonali, Askarov Ollabergan</i> ABOUT ARCHAEOLOGICAL SURVEY IN TASHKENT REGION (2022)	9-17
<i>Хомиджонова Мафтунахон</i> АРХЕОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ СЕВЕРО-ЗАПАДНОЙ УСТРУШАНЫ, В ЧАСТНОСТИ БАСЕЙНА ЗААМИНСУ	18-26
<i>Nig'matullayev Ibrohim</i> SHIA JAMOALARINING MUQADDAS JOYLARI VA ZIYORATLARI	27-32
<i>Arslonbekov Nursulton</i> ZIYOVUDDINXON IBN ESHON BOBOXONNING ARAB MAMLAKATLARIDA BO'LGAN DASTLABKI SAFARI VA UNING NATIJALARI	33-36
<i>Nasirillayeva Nodirabegim</i> ABDULLA NOSIROVNING "TURON" KUTUBXONASIDAGI FAOILAYATI	37-42
<i>Tuyev Fazliddin</i> NAVOIY VILOYATIDA SOG'LIQNI SAQLASH BORASIDA O'ZARO TASHQI HAMKORLIK ALOQALARI	43-47
<i>Davlatova Shoir</i> TURKISTON SOVET AVTONOMIYASINING E'LON QILINISHI VA O'LKADA BOLSHEVIKLARNING BOSHQARUV TASHKILOTLARI	48-53
<i>Muminov Azizbek</i> TURIZM SOHASIDA EKOLOGIK BILIM VA EKOLOGIK MADANIYATNI YUKSALTIRISH	54-59
<i>Abdullayev Elbek</i> AMIR TEMUR VA MUZAFFARIYLAR DAVLATI O'RTASIDA MUNOSABATLARNI YO'LGA QO'YILISHI	60-63
<i>Turg'unov Sherzod</i> NAMANGAN VILOYATI SANOAT KORXONALARIDA MEHNATKASHLAR UCHUN YARATILGAN SOG'LIKNI SAQLASH, SPORT-SOG'LOMLASHTIRISH VA MADANIY – MA'RIFIY SOHADAGI SHAROITLAR HAQIDA FIKR MULOHAZALAR	64-71

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Berdaliyeva Muxabbatxon</i> O'ZBEKISTONDA UY-JOYNI MOLIYALASHTIRISHNI TARTIBGA SOLISH: IQTISODIY VA HUQUQIY JIHATLARI	72-79
<i>Ergashev Jahongir</i> KICHIK BIZNES FAOLIYATIDA TA'MINOT ZANJIRINI BOSHQARISHNING NAZARIY JIHATLARI	80-84
<i>Imomov Xolmurod</i> TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI	85-90

<i>Атамуродов Шерзод, Самадов Салоҳиддин</i> ИННОВАЦИОН ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТНИ МОЛИЯЛАШТИРИШНИНГ НАЗАРИЙ- УСЛУБИЙ АСОСЛАРИ	91-99
<i>Қодиров Музаффар</i> РАҚОБАТ МУҲИТИДА ТАШКИЛОТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ СТРАТЕГИЯСИ САМАРАДОРЛИГИНИ БАҲОЛАШНИНГ УСЛУБИЙ АСОСЛАРИ	100-108
<i>Amiriddinova Muslima</i> ANALYSIS OF TOURISM SERVICE TYPE AND GENERAL CATERING TO INCREASE THE TRAFFIC AND TRAFFIC	109-114
09.00.00 – FALSAFA FANLARI	
<i>Yuldashev Tazabay</i> DARVIN VA MARKS TA'LIMOTI INSON BORLIG'INI OBYEKTIV TUSHUNTIRISHNING XULOSASI SIFATIDA	115-119
<i>Sultanov Og'abek</i> SHARQDA YOSHLAR MAS'ULIYATIGA DOIR FALSAFIY QARASHLAR RIVOJI	120-123
<i>Tursunkulova Shaxnoza</i> HADISLARDA INSONNING GO'ZAL FAZILATLARI XUSUSIDA	124-127
<i>Khushbokov Oybek</i> THE "TEACHER" PHENOMENON IN THE HISTORICAL AND PHILOSOPHICAL SPACE OF CULTURE	128-134
<i>Tojaliyev Abduqosim</i> YANGI O'ZBEKISTON TARAQQIYOTIDA ZAMONAVIY KADRLAR TAYYORLASH TIZIMINING INNOVATSION ISTIQBOLLARI	135-139
<i>Sadullaeva Matluba</i> NUMBER AS THE ESSENCE OF THINGS: PYTHAGOREAN PHILOSOPHY	140-145
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Mirzakamolova Maftuna</i> ASSOSIATIV LINGVISTIKA VA UNING XUSUSIYATLARI	146-150
<i>Temirova Hayotxon</i> DIALECT CLASSIFICATION AND PHONETIC CHARACTERISTICS OF UZBEK DIALECTS IN THE SURKHANDARYA REGION	151-155
<i>Surmilova Elena</i> LINGUISTIC AND CULTURAL CHARACTERISTICS OF TONGUE TWISTERS: A LITERATURE REVIEW	156-164
<i>Mahmudova Nigoraxon</i> PRAGMALINGVISTIKADA IKKI YO'NALISH	165-169
<i>Ergasheva Gulshan</i> NEMISCHA FRAZEOLOGIZMLARNING STRUKTUR-SEMANTIK TAHLILI (INSON INTELLEKTUAL SALOHİYATINI IFODALOVCHI IBORALAR MISOLIDA)	170-174
<i>Masharipova Valentina</i> DIFFICULTIES CLASSIFYING PARALINGUISTIC MEANS IN A LITERARY TEXT	175-182

Ibragimova Gulshan

O'ZBEK SHOIRLARI VA ADIBLARI IJODIDA CHINOR DARAXTI OBRAZI 183-188

12.00.00 – YURIDIK FANLAR*Халиқулов Комолиддин*“COMITAS GENTIUM” ДОКТРИНАСИННИНГ ХОРИЖИЙ ДАВЛАТ СУД
ҚАРОРЛАРИНИ ТАҲ ОЛИШ ВА ИЖРО ЭТИШГА ТАЪСИРИ ..... 189-195*Yakubov Xushnudbek*

TERRORIZMNING KELIB CHIQISH SABAB VA OMILLARI 196-202

*Mutalov Oybek*O'ZBEKISTONDA ELEKTRON SHARTNOMALARNING HUQUQIY TARTIBI:
MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR ..... 203-208*O'razbayev Laziz*DAVLAT BUYURTMASI ASOSIDA YARATILGAN MUALLIFLIK HUQUQI
OBYEKTLARINING HAMDA XIZMAT ASARINING O'ZIGA XOS JIHATLARI ..... 209-214*Arslonqulova Aziza*INTELLEKTUAL MULK HUQUQINI XALQARO XUSUSIY HUQUQDA TARTIBGA
SOLISH MASALALARI ..... 215-219**13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI***Saidova Kamola*КОМПАРАТИВНЫЙ АНАЛИЗ РОЛИ ШКОЛЫ И УНИВЕРСИТЕТА В ВОСПИТАНИИ
ЗАПАДНОЙ МОЛОДЕЖИ ..... 220-225*Jumaniyozova Muhayyo*OLIV TA'LIMDA IJTIMOIV-GUMANITAR FANLARNI O'QITISHGA
KREATIV YONDASHUVNING ZARURATI ..... 226-232*O'smanova Diloromxon*BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING ADABIY-NUTQIY KOMPETENSIYALARINI
SHAKLLANTIRISH VA TASHXISLASHNING ASOSIY MEZONLARINI ANIQLASH ..... 233-240*Nasriddinov Dadaxon*OLIV HARBIV TA'LIMDA FIZIKA O'QITISH SAMARADORLIGINI MOBIL ILOVALAR VA
ROBOTOTEKNIKA ELEMENTLARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH YUZASIDAN
AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR ..... 241-250*Fayziyeva Dildora, Rajabova Gulchexra*BO'LAJAK PEDAGOGLARNING MEDIA KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH
ISTIQBOLLARI ..... 251-259*Marhabo Sayfulloyevna*BUXORO JADIDLARINING TA'LIM-TARBIYAGA OID ASARLARIDA MILLIV
TARBIYA MUAMMO SIFATIDA ..... 260-267*Юсупов Лутфуллоҳ*

КРЕАТИВ ТАЪЛИМНИ ЖАМИЯТ РАВНАҚИДАГИ АҲАМИЯТИ 268-272

Norboyev Farhod

INNOVATSIYALAR MANBALARI: AKTYOR-TARMOQ NAZARIYASI 273-278

Received: 30 September 2024

Accepted: 5 October 2024

Published: 15 October 2024

Article / Original Paper

PROCLAMATION OF SOVIET AUTONOMY OF TURKESTAN AND THE GOVERNING ORGANIZATIONS OF BOLSHEVIKS IN THE COUNTRY

Davlatova Shoira,

Termez State University,

Doctor of Philosophy in history (PhD)

Abstract. In this article, the announcement of the Turkestan Soviet Autonomy and the establishment of the Bolshevik governing organizations in the country – the Central Executive Committee of the Turkestan Autonomous Federal Republic, the Council of People’s Commissars, the Communist Party of Turkestan (TKP (b)) and their composition thoughts about it have been expressed.

Key words: soviets, autonomy, Turkestan Soviet Autonomy, Bolsheviks, communist, parliament, country, power, management system, commissariat, party, left socialist-revolutionaries.

TURKISTON SOVET AVTONOMIYASINING E’LON QILINISHI VA O’LKADA BOLSHEVIKLARNING BOSHQARUV TASHKIOTLARI

Davlatova Shoira

Termiz davlat universiteti,

Tarix fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD)

Annotatsiya. Ushbu maqolada Turkiston Sovet Avtonomiyasining e’lon qilinishi va o’lkada bolsheviklarning boshqaruv tashkilotlari – Turkiston Avtonom Federativ Respublikasi Markaziy Ijroiya Qo’mitasi, Xalq Komissarlar Soveti, Turkiston Kommunistik partiyasi (TKP (b)) tashkil etilganligi va ularning tarkibi to’g’risidagi fikrlar o’z ifodasini topgan.

Kalit so’zlar: sovetlar, avtonomiya, Turkiston Sovet Avtonomiyasi, bolsheviklar, kommunist, syezd, o’lka, hokimiyat, boshqaruv tizimi, komissarlik, partiya, so’l sotsialist-inqilobchilar.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I10Y2024N07>

Kirish. 1918-yil 20-aprelda Toshkentda Sovetlarning V o’lka syezdi ochildi. Syezdi kun tartibidagi asosiy masalalardan biri – Turkiston Sovet Avtonomiyasini e’lon qilish va shu munosabat bilan hokimiyatni, komissarliklarni qayta tashkil etish edi. Turkiston Sovet Avtonomiyasi bolsheviklar yoki sovetlar “andozasi” asosida tashkil etildi. 22-aprelda Sovet hukumati boshlig’i V.I.Lenin va Millatlar Ishlari Xalq Komissari I.V.Stalin o’lka syezdiga: “Ishonishlaringiz mumkinki, Xalq Komissarlari Soveti o’lkangiz muxtoriyatini sovet asoslarida qo’llab-quvvatlaydi. Biz sizlarni ilk harakatlaringizni qo’llaymiz va chuqur ishonamizki, butun o’lkani Sovetlar tarmog’iga bog’laysiz, Sovetlarning tuzilishi bilan to’liq aloqadorlikda faoliyat yurita boshlaysiz” [1. 248-249], deb telegramma jo’natishdi. Bu xabar orqali “dohiy”lar Turkistonda faqat Sovetlar andozasi asosidagi boshqaruv tizimini joriy qilish haqida ko’rsatma berishgandi. Shu asosda 1918-yil 30-aprelda syezd “Turkiston Sovet Federativ Respublikasi

to'g'risidagi Nizom" ni qabul qildi. Bu nizomga ko'ra Turkiston o'lkasining hududi Rossiya Sovet Federatsiyasining Turkiston Sovet Respublikasi deb e'lon qilinadi [2.74].

Turkiston Respublikasi avtonomiya tarzida boshqarilib, RSFSR hukumatini tan olar va o'zining faoliyatini shunga muvofiq lashtirar edi. Xiva va Buxorodan tashqari Turkistonning barcha hududi geografik chegarasi bilan shu respublika tarkibiga kiritildi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Turkiston sovet avtonomiyasining e'lon qilinishi va o'lkada bolsheviklarning boshqaruv tashkilotlari masalasi bir qator mahalliy va xorijiy tarixchi-tadqiqotchilar tomonidan o'rganilgan. Ayniqsa, T.G.Tuxtametovning "Русско-бухарские отношения в конце XIX начале XX века", Q. Rajabov, B. Qandov, I. Shoymardonovlarning "O'zbekiston tarixining muhim sanalari", Q. Rajabov, M. Haydarovning "Turkiston tarixi (1917-1924 y.)" kabi kitoblari so'z yuritilayotgan mavzuning mohiyatini to'liqroq ochib berishga xizmat qiladi.

Muhokama va natijalar. Syezd birinchi marta Turkiston Respublikasi Markaziy Ijroiya Qo'mitasini sayladi, bu oliy qonun chiqaruvchi organ edi. Uning tarkibi 36 kishidan iborat edi:

a) kommunist-bolsheviklar partiyasidan: Federmesser, P.Kobozyev, Solkin, H.Ibrohimov, S.Jo'raboyev, Yermolov, A.Sh.Sharofutdinov, S.Yusupov, Astanboyev, Klimov, Klevleev, Bogoyavlenskiy, Golyatovskiy, Volkin, Kilyachkov, Lugin, Fomenko, Malkof.

b) so'l sotsial-inqilobchilar partiyasidan: Tixomolov, Azimboyev, Nagaybakov, Viktor Aleksandrov, Begatnikov, Dorojkin, Anialovskiy, Krimov, Zabolotnikov, Kosenko, Teodorovich, Slastushinskiy, Bullyabayev, Oxunov, I. Uspenskiy, Troskiy, Doze, Tumanov [3.252].

Ularga bolsheviklar partiyasidan Husanboyev, Foteyev, Burnashyev, Inog'omxo'jayev, so'l sotsialist-inqilobchilar partiyasidan N.N.Chernevskiy, Badalimov, Burenkin, Palastrovlar nomzod qilib olindi.

Turkiston Avtonom Federativ Respublikasi MIQ raisi etib P.A.Kobozyev, MIQning ikkinchi raisi bolshevik Solkin saylanishdi. Markaziy Ijroiya qo'mita raisining birinchi maslahatchisi Tixomolov, ikkinchi maslahatchi Nagaybakovlar saylanib, ularning har ikkalasi so'l sotsialist-inqilobchilar partiyasidan edi. Turkiston Respublikasi Markaziy Ijroiya Qo'mitasi a'zolaridan 18 kishi bolsheviklar, 18 kishi eserlar bo'lib, ulardan atigi 5 kishi H.Ibrohimov, S.Jo'raboyev, A.Sh.Sharofutdinov, S.Yusupov, Q.Q.Otaboyev mazkur partiyalarga mansub bo'lgan mahalliy millat vakillari edilar.

1918-1924-yillarda Turkiston Respublikasi Markaziy Ijroiya Qo'mitasi raislari – P.A.Kobozev, A.F.Solkin, I.O.Tobolin, V.D.Votinshev (1918-yil oktyabr – 1919-yil yanvar), A.A.Kazakov (1919-yil mart-sentyabr), I.A.Apın (1919-yil sentyabr –1920-yil yanvar), Turor Risqulov (1920-yil yanvar-iyul), Muhammadjon Biseryev (1920-yil iyul-sentyabr), Nazir To'raqulov (1920-yil sentyabr – 1921-yil avgust), Abdulla Rahimboyev (1921-yil noyabr – 1922-yil sentyabr), Inomjon Xidiraliyev (1922-yil sentyabr –1924-yil yanvar), Nodirboy Aytakov (1924-yil yanvar-noyabr). [4. 148] Ushbu tarkibda Turkiston MIQ avval yevropaliklar tomonidan boshqarilib, so'ng mahalliy rahbarlarning talablari asosida boshqaruv yerli aholi vakillari qo'liga o'tganligini anglash mumkin.

Syездda XKS ham qayta tuzildi. Turkiston Avtonom Federativ Respublikasi XKS ijroiya organi tarkibiga kommunist bolsheviklardan – Kolesov, Poltoraskiy, Kazakov, Ashurxo'jayev, Ibrohimov, Osipov, Reneslans kiritildi.

So'l eserlar partiyasidan – Domogatskiy, Uspenskiy, Lavyanyakov, Chernevskiy, N.I.Gabitov, Tursunxo'jayev, Petrenkolar saylangan.

XKS raisi Kolesov (bolshevik), Adliya Xalq Komissari Ibrohimov (bolshevik), Oziq-ovqat komissari Kazakov (bolshevik), Xalq ta'limi komissari Uspenskiy (so'l eser), Sog'liqni saqlash Xalq Komissari O.Tursunxo'jayev (so'l eser), Harbiy ishlar komissari Osipov (bolshevik), Tashqi ishlar Xalq Komissari – Domogatskiy (so'l eser), Sanoat ishlari komissari – N.I.Chernevskiy (so'l eser), Axborot-aloqa komissari – Dubiskiy, Pochta va telegraf Xalq Komissari – Bocharov, Ichki ishlar Xalq Komissari Gabitov (so'l eser), Mehnat komissari – Poltoraskiy (bolshevik), Moliya komissari – Reneslans (bolshevik), sovet ish boshqaruvchisi – Petrenko (so'l eser), Yer ishlari

komissari – Lavenekov (soʻl eser) [5. 253] tarkibida 14 kishidan iborat edi. Yana temir yoʻllar, pochta va telegraf komissarligiga 2 kishi, jami 16 kishi saylandi.

16 kishi tarkibida saylangan XKS aʼzolaridan atigi S.Tursunxoʻjayev, H.Ibrohimov, S.Ashurxoʻjayevlar mahalliy aholiga mansub boʻlib, sanoqligina kishilar oʻlkani boshqarish ishlariga jalb qilindi.

Turkiston Avtonom Respublikasi tashkil etilgach, Turkistonda boshqarish ishlarini markaz manfaatlari asosida mahalliy millatga mansub boʻlmagan yevropalik bolshevik hamda soʻl eserlar partiyalari vakillari oʻz qoʻllariga oldi. Bu holat oʻlkaga yevropalik millat vakillarining kelish oqimini yana koʻpaytirdi. Oʻlkaga, mahalliy aholiga taalluqli ishlarga markazning aralashuvi ortib bordi.

1918-yil 17-25-iyunda Toshkentda Turkiston bolsheviklarining oʻlka konferensiyasi oʻtkazildi. Bu konferensiya Turkiston kommunist-bolsheviklar partiyasining I syezdi deb nom oldi. Syezdda oʻlkadagi kommunistik guruhlar tashkiliy jihatdan rasmiylashib, Turkiston Kompartiyasiga (TKP (b) asos soldilar [6. 148]. Syezdda I.Tobolin raisligida 7 kishidan iborat Markaziy Qoʻmita saylandi. Markaziy qoʻmita tarkibiga mahalliy kommunistlardan faqat Nizomiddin Xoʻjaev kiritildi. 1918-1924-yillar davomida Turkiston Kommunistik partiyasi Markaziy Komiteti raislari va masʼul kotiblari vazifalarida faoliyat yuritganlar:

I.O.Tobolin – 1918-yil iyun-sentyabr.

A.F.Solkin – 1918 yil sentyabr –1919-yil sentyabr.

I.A.Apin – 1919-yil sentyabr – 1920-yil iyul.

Nazir Toʻraqulov – 1920-yil iyul – 1922-yil sentyabr.

M.S. Enshteyn – 1922-yil sentyabr – 1924-yil may.

I.M. Vareykis –1924-yil may-noyabr [7. 150].

Ushbu maʼlumotlar oʻlkadagi bu boshqaruv tizimi ham deyarli faqat yevropaliklar tomonidan idora qilinganligini bildiradi.

Turkiston Kompartiyasi “temir intizom” asosida RKP(b)ga boʻysundirildi. Oʻlkaning Sovetlar mamlakatiga, bolsheviklar partiyasiga nafaqat iqtisodiy, balki siyosiy qaramligi yanada ortdi [8.74].

1918-yil 15-oktabrda Sovetlarning III oʻlka syezdida Turkiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilindi. Turkiston Respublikasi Konstitutsiyasi birinchi marta Rossiya Federatsiyasi bilan Turkiston Respublikasi oʻrtasidagi huquq va vakolatlarni belgiladi. Bu Konstitutsiyada davlatning millatlarga boʻlgan munosabati toʻgʻrisida fikr bildirilmagan va u rus tilida nashr qilinib, shu holatida xalqqa havola qilingan. Shuning oʻzi Sovet hokimiyatining, bolsheviklar partiyasining oʻlka aholisiga munosabati qay tarzda ekanligini anglatadi. Konstitutsiyada mudofaa, tashqi aloqalar, pochta-telegraf, dengiz ishlari, temir yoʻllar, bojxona, savdo-sotiq, sanoat va moliya masalalari federal hukumat boshqaruvida qoldirilishi taʼkidlab qoʻyildi. Turkiston Avtonom Respublikasi Konstitutsiyasida qayd etilishicha, Sovetlarga saylash va saylanishga faqat boshqalar mehnatini ekspluatatsiya qilmaydigan shaxslar: sanoat, savdo va qishloq xoʻjaligida hamda boshqa sohalarida band boʻlgan barcha turdagi va toifadagi ishchilar, xizmatchilar, boylik orttirish maqsadida yollanma mehnatdan foydalanmaydigan dehqonlar, kazaklar va fuqarolarning boshqa ayrim toifalari haqli edilar [9. 8-14]. Xususiy savdogarlar, tadbirkorlar, din peshvolari, tijoratchilar saylash va saylanish huquqidan butunlay mahrum etildi. Bu usul bilan markaz qonun yoʻli bilan Turkiston jamiyatining koʻpgina ijtimoiy qatlamlarini davlatni idora etish ishlarida ishtirokini cheklashga erishdi.

Sovetlarning V oʻlka syezdida yuzaga kelgan bolsheviklar va soʻl eserlar partiyalari oʻrtasidagi keskin kurash 1919-yilning bahorida soʻl eserlar partiyasining tarqatib yuborilishiga olib keldi. Shu vaqtdan eʼtiboran bolsheviklar partiyasi Turkistonda gegemon partiyaga aylandi. Hukumat rahbarlaridan tortib mahalliy kengashlar, viloyatlar, shahar va uyezd Sovetlarida bolsheviklar yanada mustahkamroq oʻrnasha boshladi. Markazdan mahalliy aholiga yot boʻlgan markaz manfaatlarning soʻzsiz “tajribali kadrlar”ning kelishi koʻpaydi hamda buyuk davlatchilik-shovinistik siyosatini oʻlka hayotining barcha sohalariga oʻrnatdilar.

Turkiston Avtonom Sovet Respublikasining tashkil etilishi, Turkiston Avtonom Sovet Respublikasining federativ boshqaruv tartiblarini o'zida ifoda etgan Konstitutsiyasining qabul qilinishi, davlatni boshqarishda o'lka mahalliy aholisining teng huquqli emasligi mustaqillik uchun kurash boshlashga sabab bo'ldi. Ammo 1919-yil 8-oktyabriga kelib o'lkadagi boshqaruvni yanada markaz izmiga solish, mahalliy aholi talablarini nazorat qilib turish, hatto cheklash uchun yana bir "sovetcha" tashkilot RSFSR hukumatining qarori bilan MIQ va Xalq Komissarlari Sovetining vakili bo'lib, Turkiston o'lkasi va u bilan chegaradosh davlatlar hududida ular nomidan harakat qilish imtiyoziga ega bo'lgan Turkkomissiya tuzildi. RKP (b) MQ Siyosiy byurosida komissiya a'zolari qilib V.Boqiy, F.Goloshchekin, V.Kuybishyev, Ya.Rudzutak, M.Frunze, Sh.Eliava tasdiqlandilar [10. 151]. Ular qatoriga keyinchalik mahalliy rahbarlardan A.Rahimboyev, A.To'raqulov, Q.Otaboyev, T.Risqulov, S.Xo'janov kiritilgan [11.81].

Markazdan kelgan "tajribali" komissiya a'zolari o'zlariga berilgan cheksiz huquqlardan foydalanib, Turkistonni sovet hokimiyati ta'sirida saqlab qolish va mustahkamlash uchun astoydil harakat qildilar, mahalliy aholi manfaatlarini himoya qilgan milliy rahbar kadrlarga nisbatan ayovsiz quvg'in hamda qatag'on siyosatini olib bordilar. Sovet hokimiyati siyosatiga bo'ysunmagan, unga xayrixoh bo'lmagan mahalliy aholi vakillari "bosmachi", "vatan xoini", "xalq dushmani" tamg'alari bilan ayblanib, turli jazolarga giriftor qilindi. Turkkomissiya o'lkadagi boshqaruv va nazorat ishlarida Turkiston MIQ va XKSdan ham hukmron pozitsiyani egalladi, hatto O'rta Osiyodagi oxirgi milliy davlatlarni har ikkalasini tugatishga, ularning o'rniga BXS, XXSR kabi davlatlar tashkil qilishga erishdi. Respublikaning ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, madaniy va boshqa sohalarida amalga oshirilishi lozim bo'lgan masalalar faqat Turkkomissiyaning ijozati hamda yo'l-yo'rig'i asosida amalga oshirildi.

Turkkomissiyaning bu faoliyati mahalliy aholini, milliy rahbar kadrlarni e'tiroziga va millat manfaati yo'lida kurashishiga sabab bo'ldi. XX asrning 20-yillarida Turkkomissiyaning qarorlariga qarshi bo'lgan yoki ularning rejalarini qo'llab-quvvatlamagan mahalliy rahbarlar turli tuhmatlarga, jazolarga giriftor qilindi. Xuddi shunday tuhmatlar T.Risqulovga nisbatan ham amalga oshirildi. T.Risqulov, N.Xo'jayev, Bex-Ivanovdan iborat delegatsiya Turkkomissiya faoliyatidan noroziliklarini bildirib, muxtor Turkistonning huquqlari poymol etilayotganligi, unga mustaqillik berilishini talab qilib, 1920-yil 23-mayda RKP(b) MQga ma'lumotnoma topshirdilar. Ammo Markaziy Qo'mita tomonidan delegatsiyaning ma'lumotnomasi ijobiy qabul qilinmaydi. Markazga najot istab borgan Risqulov va uning tarafdorlari 18-iyulda Turkiston Komfirqasining O'lka Komiteti va Turkiston MIQ tarkibidan chiqarilganliklari e'lon qilindi [12.73]. Turkkomissiyaning faoliyatidan norozi bo'lgan T.Risqulov haqida Munavvar qori Abdurashidxonov "Ovrupoliklar yerliklarni millatchilikda ayblay boshladilar. Nihoyat bu hujumlarga chidolmasdan o'rtoq Risqulov boshliq markaz ishchilar hukumatidan chekinishga (iste'foga) majbur bo'ldilar. Turkkomissiya ustidan dod demak uchun Risqulov boshliq bir necha ishchilar Masko'vga jo'nadilar. Masko'vdan xafa bo'lib, mag'lubiyat bilan qaytdilar. Risqulovlar zamonida markaziy va mahalliy ishlarga qo'yilgan yerlik ishchilar umuman deyarlik "risqulovshinalik" bilan ayblanib, ishdan quvildilar" [13. 240-241], – deydi. 1920-yil may oyida T.Risqulov markazga borib, V.I.Leninning qabulida bo'ladi. Shundan so'ng uning siyosiy ongini "o'stirishda" yoki "qayta" tarbiyalashda Toshkentdagi bolshevik mafkurachilar Sh.Z.Eliava, M.V.Frunze, V.V.Kuybishyev, Ya.E.Rudzutak, F. Goloshchekin, P.A.Kobozyevlar katta rol o'ynaydi. [14. 81] O'lkani markazga bo'ysundirish maqsadida tayyorlangan rejalar, ularning bunday tartibda amalga oshirilishi mahalliy rahbar kadrlarni Turkistonda davlat mustaqilligiga tinch yo'l bilan erishish mumkin emasligini yana bir bor isbotladi. Turkkomissiya 1920-yil 19-iyulda T.Risqulov safdoshlarining ko'pchiligini tarqatib yuborish va Turkiston Kompartiyasining Muvaqqat komitetini tuzish to'g'risida qaror qabul qildi. Nazir To'raqulov Muvaqqat Markaziy Qo'mita Ijroiya byurosining mas'ul kotibi qilib saylandi, Turkiston MIQ tarkibi ham yangilanib, uning raisi qilib T.Risqulov o'rniga Abdulla Rahimboyev tayinlandi [15. 612-613].

1920-yil 29-iyulda markaz tomonidan RKP (b) MKning Turkiston byurosi tuzildi. U Turkistonda partiya ishlariga rahbarlik qilish uchun tashkil qilinib, unga Turkkomissiya o'zining partiyaviy vakolatini topshirdi. Turkbyuroning dastlabki tarkibi quyidagicha tasdiqlandi: G.Ya.Sokolnikov-raiz, L.M.Kaganovich, Ya.X.Peters, G.I.Safarov (raiz o'rinbosarlari), Ya.Z.Suris.

1922-yil mayda o'lka boshqaruv strukturasi yana bir yangi tuzilma shakllandi. RKP(b) MQ Turkiston byurosi partiyaning O'rta Osiyo byurosiga (Sredazbyuro)ga aylantirildi. RKP (b) MQ qarori bilan O'rta Osiyo byurosining raisi etib Yan Ernestovich Rudzutak tayinlangan. [16. 68] RKP(b) MQ O'rta Osiyo byurosiga Turkbyuro zimmasidagi barcha vazifalar yuklandi. Bu tuzilmaning g'oyaviy va siyosiy ta'sir doirasi Turkbyuroga nisbatan ham kengaytirildi. U Turkiston ASSR, BXSР va XXSRda sovetlashtirish jarayonini oxiriga yetkazish, mulkdorlarni sinf sifatida tugatish, diniy sohaga taaluqli barcha "eshiklarni yopib qo'yish" va diniy muassasalarni faoliyatiga butunlay barham berish, O'rta Osiyoda majburan milliy-hududiy chegaralanishni o'tkazish, O'rta Osiyoni Rossiyaning xom ashyo bazasiga aylantirish, kollektivlashtirish, quloqlashtirish, industrilashtirish singari sovetcha siyosatni amaliyotga tatbiq etishda faol ishtirok etdi. Bu tuzilma faoliyati davomida Turkistondagi eng yuqori vakolatga ega bo'lgan organga aylandi, hududdagi boshqa davlat boshqaruv idoralari unga bo'ysundirildi va o'lkadagi juda ko'plab mahalliy kadrlarni turli tuhmat, bo'htonlar asosida jazolash hamda jismonan yo'q qilish harakatlarining rahnamosi bo'ldi.

U mintaqadagi barcha sovet respublikalari va kompartiyalari (O'zbekiston, Turkmaniston, Tojikiston, Qozog'iston, Qirg'iziston, Qoraqalpog'iston) ustidan partiyaviy, siyosiy va g'oyaviy jihatdan nazorat qildi va ular faoliyatini boshqarib turdi. RKP(b) MQ O'rta Osiyo byurosi 1925-yildan VKP(b) MQ O'rta Osiyo byurosi deb nomlandi. 1934-yil 2-oktyabrda SSSR XKS va VKP(b) MQ qarori bilan uning faoliyati tugatildi. [17. 164]

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, Markaz va bolsheviklar tomonidan Turkiston o'lkasida majburiy ravishda sovet hokimiyatini o'rnatilib, bu hududda yangi boshqaruv strukturasi shakllantirildi. Boshqaruv tizimi haqida mahalliy aholining vakillari tomonidan bildirilgan takliflar e'tiborga olinmadi. Yangi tashkil etilgan tuzilmalar boshqaruv tizimida yerli millat vakillari nihoyatda ozchilikdan iborat edi. Hatto qabul qilingan davlatning asosiy qonuni – Turkiston ASR Konstitutsiyasida ham xalq huquq va erkinliklarida noteng munosabatlar ochiqchasiga bayon etildi. Bundan tashqari bolsheviklar Turkiston o'lka boshqaruv strukturasi RKP (b) Markaziy Qo'mitasi, Butunrossiya MIQ va RSFSR XKKning Turkiston ishlari bo'yicha komissiyasi, RKP (b) Markaziy Qo'mitasining Turkiston byurosi, O'rta Osiyo byurosi kabi turli komissiya va byurolar hamda harbiy kuchlarga tayanib, mintaqada o'z hokimiyatlarini mustahkamlashga kirishdi.

Adabiyotlar/Литературы/References:

1. Победа Октябрьской революции в Узбекистане. Сборник документов. Т. 2. – Ташкент: "Фан", 1972. – С. 248-249.
2. Ўзбекистоннинг янги тарихи. 2-китоб. Ўзбекистон совет мустамлакачилиги даврида. Илмий муҳаррир М.Жўраев. – Тошкент: "Шарқ", 2000. – Б. 74.
3. Победа Октябрьской революции в Узбекистане. Сборник документов. Т. 2. – Ташкент: "Фан", 1972. – С. 252.
4. Ражабов Қ. Қандов Б. Шоймардонов И. Ўзбекистон тарихининг муҳим саналари. – Тошкент: "O'zbekiston", 2012. – Б.148.
5. Победа Октябрьской революции в Узбекистане. Сборник документов. Т. 2. – Ташкент: "Фан", 1972. – С. 253.
6. Тухтаметов Т.Г. Русско-бухарские отношения в конце XIX начале XX в. –Ташкент: "Фан", 1966. – С. 148.

7. Ражабов Қ. Қандов Б. Шоймардонов И. Ўзбекистон тарихининг муҳим саналари. – Тошкент: “O‘zbekiston”, 2012. – Б.150.
8. Ражабов Қ., Ҳайдаров М. Туркистон тарихи (1917-1924 й.). – Тошкент: “Университет”, 2002. – Б.74.
9. Конституция Туркестанской Республики Российской Социалистической Советской Федерации, принятая 6-м туркестанским съездом Советов. – Ташкент: 1918. – С. 8-14.
10. Тухтаметов Т.Г. Русско-бухарские отношения в конце XIX начале XX в. – Ташкент: “Фан”, 1966. – С. 151.
11. Ўзбекистоннинг янги тарихи. 2-китоб. Ўзбекистон совет мустамлакачилиги даврида / Илмий муҳаррир М. Жўраев. – Тошкент: “Шарқ”, 2000. – Б. 81.
12. Ражабов Қ., Ҳайдаров М. Туркистон тарихи (1917-1924 й.). – Тошкент: Университет, 2002. – Б.73.
13. Мунаввар қори Абдурашидхонов. Танланган асарлар. – Тошкент: “Маънавият”, 2003. – Б. 240-241.
14. Рашидов О. Ўзбекистон ҳудудида миллий зиёлилар ва большевикларнинг мафкура майдонидаги кураши (1917-1938 йй.). – Тошкент: “Muharrir”, 2022. – Б. 81.
15. Гражданская война и военная интервенция в СССР. Энциклопедия. – Москва: “Советская энциклопедия”. 1987. – С. 612-613.
16. Очерки истории Кашкадарьинской и Сурхандарьинской областей Узбекистана (1917-1932 гг.). отв.ред. Житов К.Е. – Ташкент: “Фан”, 1968. – С. 68.
17. Ражабов Қ. Қандов Б. Шоймардонов И. Ўзбекистон тарихининг муҳим саналари. – Тошкент: “O‘zbekiston”, 2012. – Б. 164.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 10 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).